

20.12.2016

Valtiovarainministeriön ja puolustusministeriön
kansliapäälliköt

TIETOSUOJADIREKTIIVIN KANSALLINEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 27.4.2016 direktiivin (EU) 2016/680 luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomais-ten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäättöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (tietosuojadirektiivi). Tietosuojadirektiivi on osa EU:n tietosuojan kokonaisuudistusta, johon sisältyy myös yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/679.

Tietosuojadirektiivi ja yleinen tietosuojasetus tulivat voimaan 5.5.2016. Tietosuojadirektiivi on pantava täytäntöön 6.5.2018 mennessä. Yleistä tietosuojasetusta aletaan soveltaa 25.5.2018.

Tietosuojadirektiiviä sovelletaan poliisi- ja muihin viranomaisiin niiden käsitellessä rikosasioihin liittyviä henkilötietoja. Direktiivin soveltamisala ulottuu siten oikeus-, sisä-, puolustus- ja valtiovarainministeriön toimialalle. Sisäministeriössä asetettiin lainsäädäntöhanke tammikuussa 2016 valmistelevaan poliisin henkilötietolainsäädännön uudistusta. Hankkeen keskeisin tavoite on uudistaa poliisin henkilötietolaki vastaamaan EU:n tietosuojalainsäädäntöä. Vastaavanlaiset valmisteluhankkeet on asetettu tai niitä ollaan asettamassa sisäministeriön rajavartio-osastolla, valtiovarainministeriössä, puolustusministeriössä ja oikeusministeriössä.

Tietosuojadirektiivi sisältää pääosin sellaista yleistä sääntelyä, mikä olisi täytäntöön pantava kullakin hallinnonalalla erikseen, jollei asiasta valmistella kaikkia hallinnonaloja koskevaa yleislakia. Tällainen hallinnonaloittai-

C:\Users\o924092\AppData\Local\Microsoft\Windows\Temporary Internet
Files\Content.Outlook\MB36KZYH\Tietosuojadirektiivi valmistelu
19122016.docx

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 10
HELSINKI

Postiosoite
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin
02951 6001

Faksi
09 1606 7730

Sähköpostiosoite
oikeusministerio@om.fi

nen yleisten säännösten valmistelu aiheuttaa yhtäältä sääntelyn päällekkäisyyttä ja toisaalta mahdollisia perusteettomia sääntelyn eroavaisuuksia, jotka voivat aiheuttaa lainsäädännön soveltamisessa ongelmia.

Oikeusministeriö ja sisäministeriö ehdottavat tämän vuoksi, että tietosuojadirektiivin edellyttämä yleinen sääntely koottaisiin yhteen yleislakiin, joka valmisteltaisiin oikeusministeriön johdolla ja kaikkien em. ministeriöiden yhteisenä hankkeena. Saadun palautteen perusteella myös valtiovarainministeriö ja puolustusministeriö kannattavat tätä lähestymistapaa. Henkilötietojen käsittelyä koskevien erillislakien tarpeelliset viranomaisten rekisterijärjestelmiä sekä muut tietojenkäsittelyä koskevat lainsäädännön muutokset valmisteltaisiin edelleen erikseen kullakin hallinnonalalla siten, että hallituksen esitykset voitaisiin antaa mahdollisimman yhtäaikaaisesti eduskunnalle syysistuntokaudella 2017.

Oikeusministeriön koordinoimassa lainvalmistelussa voitaisiin hyödyntää mm. sisäministeriön työryhmässä kertynyttä valmisteluaineistoa. EU:n tietosuojalainsäädännön täytäntöönpanoaikataulu on varsin kireä, joten on välttämätöntä, että yleissääntelyn valmisteluun osallistuvat aktiivisesti kaikki ao. ministeriöt. Tarkoituksena on, että oikeusministeriö valmistelisi hankkeen asettamispäätöksen ja pyytäisi siinä vaiheessa ao. ministeriöitä nimeämään hankkeeseen asiantuntijavirkamiehet, joilla olisi edellytykset osallistua yleisen sääntelyn valmisteluun myös kirjoittamisvastuullisina.

EU:n tietosuojalainsäädännön kansallinen täytäntöönpano liittyy pääministeriö Sipilän hallituksen kärkihankkeeseen ”Digitalisaatio, kokeilut ja normien purku”. Tämäkin puoltaa hankkeen edellyttämää painoarvoa valtioneuvoston ja ao. ministeriöiden toiminnassa.

Asko Välimaa
kansliapäällikkö

Päivi Nerg
kansliapäällikkö